

ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΗΝ ΑΝΩ ΒΑΘΕΙΑ

ΑΓΓΕΛΗ Β.

1/θέσιο Νηπ/γείο Άνω Βαθείας, Δ/νση Α/θμιας Εκπ/σης Ν. Εύβοιας
e-mail:giannisvaso@yahoo.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το συγκεκριμένο θέμα παρουσίασε εκπαιδευτικό και επιστημονικό ενδιαφέρον γιατί έδωσε δυνατότητες για διεπιστημονική προσέγγιση καθώς επίσης και τη βάση για μια σειρά από παιδαγωγικές δραστηριότητες, οργανωμένες και ελεύθερες. Το χωριό μας η Άνω Βάθεια εκτός από την ξεχωριστή και ιδιαίτερη ταυτότητα του, έχει ένα πλούσιο φυσικό περιβάλλον. Στο σύνολο τους οι εργασίες και οι δραστηριότητες των κατοίκων σχετίζονται με την φύση και το περιβάλλον(αγρότες, κτηνοτρόφοι, τυροκόμοι) πράγμα το οποίο σημαίνει πως η γνώση των νήπιων και οι ευαισθησίες τους γι αυτό ήταν πολλές και ιδιαίτερα μεγάλες. Τα νήπια έχουν ταυτιστεί με την φύση, έχουν εξοικειωθεί μαζί της με αποτέλεσμα, να γνωρίζουν καλά το περιβάλλον γύρω τους. Οι γνώσεις αυτές που έχουν αποκτήσει ζώντας στον συγκεκριμένο τόπο, διευκόλυναν σε μεγάλο βαθμό τις δραστηριότητες και τους στόχους του προγράμματος. Συνεργάστηκαν με τους βασικότερους διοικητικούς, εκπολιτιστικούς και παραγωγικούς οργανισμούς και υπηρεσίες του χωριού και έμαθαν τη χρησιμότητα τους. Γνώρισαν βασικά προϊόντα του τόπου τους και προσέγγισαν όσο ήταν δυνατόν το παρελθόν του χωριού τους και την ιστορία του. Η μέθοδος *project* αποτέλεσε τον βασικό «συνεργάτη μας». Όσον αφορά τώρα το τελικό στάδιο των αποτελεσμάτων και της τελικής αξιολόγησης, μπορούμε να πούμε πως τύχαμε της συνεργασία όλων των φορέων, των οικογενειών, των τοπικών αρχών, και κυρίως των παιδιών του Δημοτικού Σχολείου και των δασκάλων τους. Η επίτευξη των στόχων δημιούργησε συναισθήματα χαράς σε όλους μας και ικανοποίησης.

ΑΓΓΕΛΙ Υ.

e-mail:giannisvaso@yahoo.gr

ABSTRACT

The particular subject presented educational and scientific interesting because it gave possibilities for interdisciplinary approach as well as the base for a line from pedagogic activities, organised and free. Our village the Ano Vathia apart from his separate and particular identity has a rich natural environment. In their total the work and the activities of residents are related with the nature and perjva'llon (argot's, cattle-breeders, tyroko'moj) thing which means that the knowledge of infants and their sensitivities for this were many and particularly big. The infants have been identified with the nature, have familiarized itself with her with result, they know well the environment around them. This knowledge that they have acquired living in the particular place facilitated to a large extent the activities and the objectives of program. They collaborated with more basic administrative, ekpoljtstjkoy's and productive organisms and services of village and learned their usefulness. They knew basic products of their place and they approached as long as was possible the past of their village and his history. The method *project* constituted our basic "collaborator". With regard to now the final stage of results and final evaluation, we can say that we happened her collaboration of all institutions, families, local beginnings, and mainly the children of Municipal School and their schoolteachers. The achievement of objectives created sentiments charms in all of us and satisfaction.

Λέξεις κλειδιά: ψάξιμο, ανακάλυψη, χωριό, φύση, περιβάλλον, παρέμβαση, αποφάσεις, ΜΜΕ, τοπικές αρχές, σύγκριση, γνωριμία, συνεργασία, παρατήρηση, καταγραφή, συμμετοχή.

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ

Μια από τις μεγαλύτερες «αγάπες» του ανθρώπου είναι και αυτή για τον τόπο στον οποίο γεννήθηκε και μεγάλωσε. Οι σχέσεις που αναπτύσσονται είναι αμφίδρομες, δηλαδή η κοινωνία στην οποία ζούμε με τις συνήθειες της, τα ήθη και έθιμα της, το παρελθόν της και την ιστορία της επηρεάζει την προσωπικότητα μας, τον τρόπο αντίληψης και σκέψης αλλά απ' την άλλη και οι άνθρωποι μπορούν να επηρεάσουν με τις παρεμβάσεις τους τις δραστηριότητες και τα «δρώμενα» του τόπου στον οποίο ζουν.

Στηριζόμενοι στο γεγονός αυτό και γνωρίζοντας το *γεωγραφικό χαρακτήρα* του χωριού της Άνω Βάθειας τη *φύση και το περιβάλλον* του(τα οποία ενδείκνυνται για εργασίες και δραστηριότητες περιβαλλοντικού χαρακτήρα) αποφασίσαμε προκειμένου να επιτευχθούν οι δύο παρακάτω στόχοι:

A) Ενδυνάμωση του συναισθήματος της αγάπης των νηπίων για το χωριό τους.

B) Ενασχόληση, "μύηση" και επαφή των νηπίων με τα θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, (ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ Κ, ΧΙΩΤΑΚΗ Ε, 2001) Ότι: «ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΗΝ ΑΝΩ ΒΑΘΕΙΑ». Η αφορμή για την επιλογή του θέματος αποτέλεσε η μετεγγραφή ενός νηπίου σε ολόημερο νηπιαγωγείο κοντινού δήμου. Το γεγονός αυτό έδωσε το έναυσμα για απορίες και ερωτήματα του τύπου :επειδή το χωριό μας είναι μικρό και το σχολείο μας αριθμεί λίγα παιδιά μήπως αυτό οδηγεί τους ανθρώπους να πηγαίνουν σε αλλά μέρη και τα παιδιά σε αλλά σχολεία? Όπως χαρακτηριστικά είτε ο Ηλίας: μπορεί το χωριό μας να μην είναι «ωραίο» (εννοούσε να στερείτε φυσικής ομορφιάς) γι αυτό ο κόσμος φεύγει από αυτό!!!! Αποφασίσαμε λοιπόν να δώσουμε απαντήσεις σε όλα αυτά τα ερωτήματα, ανοίγοντας την αγκαλιά του σχολείου μας σε όλους τους κάτοικους και παρασύροντας τους σε ένα παιχνίδι περιβαλλοντικής ευαισθησίας , συνεργασίας , μνήμης , αναπόλησης.

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γνωστικοί

Να εμπεδώσουν τα παιδιά τις γνώσεις τους για το χωριό και τα αξιοθέατα του. Να μάθουν ενδιαφέροντα γεγονότα(προσιτά στα παιδιά) απ' την ιστορία του τόπου τους, να ανακαλύψουν τη «ζωή» του χωριού τους, τις δραστηριότητες (ατομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές κ.λ.π των ανθρώπων, τα επαγγέλματα τους, τις συνήθειες τους, τους τοπικούς θεσμούς, ήθη, έθιμα , μνημεία, μουσεία, εκκλησιαστική ζωή, να μάθουν μύθους για την περιοχή τους, να γνωρίσουν και να "συνεργαστούν" με τους βασικότερους διοικητικούς, εκπολιτιστικούς και παραγωγικούς οργανισμούς και υπηρεσίες του χωριού και να μάθουν τη χρησιμότητα τους. Να μάθουν βασικά προϊόντα του τόπου τους και τέλος να προσεγγίσουν όσο είναι δυνατόν το παρελθόν του χωριού τους και την ιστορία του.

Η γνωριμία των νηπίων με το περιβάλλον γύρω τους θα είναι άμεση! Τα παιδιά θα εντοπίσουν το "γεωγραφικό χαρακτήρα του χωριού τους(ορεινό – πεδινό), θα αναζητήσουν το στίγμα του στον υπόλοιπο Ελλαδικό χώρο, θα παρατηρήσουν τη γύρω φύση απ' αυτό (νερό - ποτάμια , βουνά – κάμποι, πηγάδια), θα έρθουν σε επαφή και θα γνωρίσουν την χλωρίδα και την πανίδα του τόπου! Θα παρατηρήσουν τις καιρικές συνθήκες, αφού θα γίνεται καθημερινά καταμέτρηση της θερμοκρασίας. Με τον τρόπο αυτό θα συνειδητοποιήσουν το κλίμα του τόπου που μένουν.

Συναισθηματικοί

Να αναπτύξουν συναισθήματα αγάπης για το χωριό και τη γύρω φύση του, να "δυναμωθεί" το «τοπικό πνεύμα» και η «τοπική συνείδηση» των νηπίων, να αναπτυχθούν αμφίδρομοι δεσμοί ανάμεσα στα νήπια και στο χωριό που ζουν, να «παρέμβουν» όσο είναι το δυνατόν σε γεγονότα και καταστάσεις του τόπου τους αποκτώντας έτσι κριτικό πνεύμα, ικανότητα πρωτοβουλιών "με ηθικά ανταλλάγματα πάντα προς όφελος των παιδιών".

Η συνεργασία με ανθρώπους εκτός Νηπιαγωγείου τα ευαισθητοποιεί και τα κάνει να αναπτύξουν συναισθήματα αλληλοβοήθειας, αλληλοεκτίμησης με τους συγχωριανούς τους. Αγαπώντας τον τόπο που τους γέννησε αγαπούν τον εαυτό τους.

Ψυχοκινητικοί

Προσανατολισμός των νηπίων στο χώρο, συγκεκριμένα στους δρόμους στις γειτονιές και στα στενά του χωριού τους. Αναβίωση παιχνιδιών που προέρχονται από το παρελθόν(αμπάρτζα, πεντόβολα, μπάρμπα- Νικολή, σχοινάκι, κουτσό κ.λ.π.) στις γειτονιές του χωριού τους. Συμμετοχή όσο αυτό είναι δυνατόν στα προαναφερόμενα παιχνίδια γονιών και παππούδων τους.

Αναπαράσταση διαδρομών του χωριού τους στην τάξη. Τα νήπια θα αναπτύξουν δύναμη, ισορροπία, αλτικότητα, ευκινησία, συντονισμό κινήσεων κ.λ π. περπατώντας σε μέρη του χωριού όπου το έδαφος είναι διαφορετικό από τα σημερινά δεδομένα(δρόμοι ανηφορικοί, χωματόδρομοι με πέτρες κ. λ π).Ακόμη τα νήπια θα μάθουν να κινούνται στο χωριό τους χωρίς τα σύγχρονα μεταφορικά μέσα αλλά μιμούμενα τους παππούδες τους(πεζά ή με γαϊδουράκια). Εκμάθηση τοπικών χορών με αποτέλεσμα ανάπτυξης επιδέξιων κινήσεων και συντονισμό αυτών.

Κοινωνικοί

- Τα παιδιά του νηπιαγωγείου να παρασύρουν όλους τους κατοίκους του χωριού (μικρούς , μεγάλους) σε ένα παιχνίδι μνήμης, αναπόλησης και νοσταλγίας . Όλα αυτά που βίωσαν ως παιδιά και έφηβοι θα έρθουν στο προσκήνιο , κάνοντας τους παλιούς να θυμηθούν και τους νέους να μάθουν.
- Τα νήπια χωρισμένα σε ομάδες θα δραστηριοποιηθούν και θα προσφέρουν μέσα από την διακριτική καθοδήγηση της νηπιαγωγού.
- Να έρθουν σε επαφή με επιστήμονες , κοινωνικούς , φορείς, να έχουμε ενημέρωση από ειδικούς και να αναπτύξουμε παρεμβατικές ικανότητες .
- Να αποκτήσουμε ζωηρό ενδιαφέρον για την κοινότητα και την ιστορική και πολιτισμική μας κληρονομιά .
- Να υιοθετήσουμε στάσεις ενεργητικής συμμετοχής για την προστασία του χωριού και κατά επέκταση του περιβάλλοντος μας.

Πολιτιστικοί:

- Να γνωρίσουν την ιστορία του τόπου τους , σχετικές δοξασίες , παραδόσεις , ήθη , έθιμα. Να συγκρίνουν πολιτιστικά στοιχεία του χθες και του σήμερα , να ανακαλύψουν τις διάφορες καθώς και τις αλλαγές που έχουν επέλθει με το πέρασμα των χρόνων.

Οι προαναφερόμενοι στόχοι επιτεύχθηκαν μέσω οργανωμένων δραστηριοτήτων που συνδέονταν με διαφορετικούς και αναπτυξιακούς τομείς και οι οποίες προσέλκυαν το ενδιαφέρον των παιδιών και τους έδιναν την δυνατότητα να αντιληφθούν την σφαιρική διάσταση της γνώσης.(ΥΠΕΠΘ, 2003).

3. ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η μεθοδολογία του συγκεκριμένου προγράμματος στηρίχθηκε στη μέθοδο project. (Χρυσ αφίδης Κ, 1996). Αρχική λοιπόν και σημαντικότερη η παρατήρηση για οποιοδήποτε αντικείμενο ερευνάς και μελέτης σχετική με το χωριό κάθε φορά (επαναλαμβανόμενη παρατήρηση , άμεση και έμμεση.) Άμεση παρατήρηση κατόπιν επίσκεψης σε τόπο ή χώρο και παρατήρηση έμμεση όπως αυτή του οπτικοακουστικού υλικού στο χώρο του νηπιαγωγείου.

- Διαχωρισμός Ομάδων των νηπίων.
- Μελέτη Πεδίου δημιουργία σε αρχικό στάδιο ερεθισμάτων στα νήπια μέσω παρατήρησης για να ακολουθήσει συζήτηση και πρακτική εργασία.
- Συζήτηση και διάλογος τα οποία ακολουθούν μετά τη δημιουργία των κατάλληλων ερεθισμάτων στα νήπια , τόσο στο χώρο του νηπιαγωγείου όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον(τοπικούς φορείς , κάτοικους, συγγενείς).

- Συλλογή πληροφοριών από διάφορες πηγές .
- Επεξεργασία - ταξινόμηση υλικού.
- Παιχνίδια Ρόλων.
- Εργασιακές δραστηριότητες ανάλογες με τους τομείς του αναλυτικού προγράμματος: γνωστικοί, ψυχοκινητικοί, συναισθηματικοί.
- Εικαστικές, αισθητικές δημιουργίες.
- Δραματοποίηση.
- Αφήγηση από την νηπιαγωγό παιδικής λογοτεχνίας , βιβλίων σχετικών με το χωριό της Άνω Βαθίας και ιστορίες για αλλά χώρια , προκειμένου να γίνει σύγκριση κ.λ.π.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Δημιουργία ενημερωτικού φυλλαδίου των νηπίων «ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ, ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΝΩ ΒΑΘΙΑ»το οποίο μοιράστηκε σε όλους τους κατοίκους προκειμένου να γνωστοποιηθεί το θέμα που θα ασχοληθούμε τη φετινή χρονιά και να πετύχουμε τη βοήθεια και τη συνεργασία τους.
2. Παρευρεθήκαμε στα εγκαίνια του Πνευματικού Κέντρου(παρουσία του Υπουργού Τουρισμού, Μητροπολίτη Χαλκίδος και τοπικών φορέων).
3. Επίσκεψη στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Άνω Βαθιάς ανήμερα της ονομαστικής του εορτής..
4. Πραγματοποίηση Εκκλησιασμού των νηπίων στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Άνω Βαθιάς, με τη διαφορά ότι η θεία λειτουργία τελέστηκε εκτός Ιερού Βήματος για να μπορέσουν να παρακολουθήσουν καλύτερα την εξέλιξη και τα στάδια της.
5. Συμμετοχή των νηπίων στο Κατηχητικό Σχολείο του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου.
6. Επίσκεψη σε ελαιώνες για την παρακολούθηση του μαζέματος της ελιάς, που είναι και τοπικό προϊόν και συνάμα μια από τις δραστηριότητες των κατοίκων
7. Συμμετοχή των νηπίων στο Πανηγύρι του Αγίου Νικολάου Πολιούχου του χωριού και παρακολούθηση της προετοιμασίας του πατροπαράδοτου φαγητού(μπακαλιάρο τηγανητό και ρεβυθόρυζο) και της διανομής του φαγητού στον κόσμο.
8. Επίσκεψη στο Αγροτικό Ιατρείο του χωριού
9. Κάλαντα σε φορείς του χωριού από τα νήπια.
10. Επίσκεψη στο γραφείο του διαμερίσματος του χωριού συζήτηση με τον πρόεδρο.
11. Υιοθέτηση χώρου τον οποίο ζωγράφισαν σε συγκεκριμένο σημείο του χωριού.
12. Συνάντηση των νηπίων με τα μέλη του Μορφωτικού και Εκπολιτιστικού Συλλόγου.
13. Επίσκεψη του συγγραφέα Θεόδωρου Μηρού στο νηπιαγωγείο μας.
14. Περίπατος των νηπίων στους δρόμους του χωριού, επίσκεψη στο καφενείο , παντοπωλείο και περίπτερο.
15. Επίσκεψη στη στάση , παρατήρηση των εργασιών του κτηνοτρόφου
16. Επίσκεψη- παρατήρηση των πηγαδιών που υπάρχουν στο χωριό, αναφορά στον τρόπο άντλησης νερού στο παρελθόν.
17. Επίσκεψη σε εξοκλήσι του ενδέκατου αιώνα :ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΟΡΤΑΙΤΙΣΣΑ
18. Επίσκεψη στο μοναστήρι του Αγίου Νικολάου Άνω Βαθιάς που χρονολογείται από τον ενδέκατο αιώνα, ξενάγηση στο χώρο της μόνης από τις μονάχες στα κελιά, στο άρχονται (χώρος με παλαιά κειμήλια), στο αρχείο και στους τάφους –μνημεία των Μητροπολιτών της Ευβοίας και της ευρύτερης περιοχής.
19. Επειδή στο χωριό δεν υπάρχει φούρνος , η διανομή ψωμιού γίνεται από φούρνο γειτονικού χωριού με μεταφορικό μέσο, τα νήπια πήραν μέρος στην διανομή ψωμιού , γνωρίζοντας έτσι τον τρόπο με τον οποίο οι κάτοικοι του χωριού τους προμηθεύονται ένα από τα βασικότερα είδη διατροφής το ψωμί
20. Επίσκεψη γεωπόνου στο νηπιαγωγείο συζήτηση με τα νήπια.
21. Έκδοση εφημερίδας
22. Οργάνωση πρώτου Καρναβαλιού στο χωριό από τα παιδιά Νηπιαγωγείου και Δημοτικού.
23. Παρουσίαση προγράμματος –Καλοκαιρινή γιορτή επί τη λήξη . Θεατρικό

24. Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι στην καθημερινή προανάγνωση στο 'ταμπλό καιρικών συνθηκών' παρατηρούσαμε , καταγράψαμε , μετρούσαμε τις καιρικές συνθήκες που επικράτησαν στο χωριό και στο τέλος του προγράμματος φτιάξαμε συγκεντρωτικό πίνακα για κάθε μήνα έτσι γνωρίζαμε τις καιρικές συνθήκες που επικράτησαν στην Άνω Βάθεια όλο τον χρόνο.

Φωτογραφία 1. Επίσκεψη στο ποτάμι

Φωτογραφία 2. Παρουσίαση της εφημερίδας πρώτη φορά

Φωτογραφία 3. Υιοθέτηση χώρου

Φωτογραφία 4. Γνωρίζοντας τη φύση του χωριού

Φωτογραφία 5. Επίσκεψη συγγραφέα στο νηπιαγωγείο

Φωτογραφία 6. Αμυγδαλιά Τοπικό Προϊόν

5. ΔΡΑΣΕΙΣ- ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- Σε αρχικό στάδιο δημιουργήσαμε ενημερωτικό φυλλάδιο: [«ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΗΝ ΑΝΩ ΒΑΘΕΙΑ»](#) το οποίο μοιράσαμε σε όλους τους κατοίκους προκειμένου να γνωστοποιηθεί το θέμα που ασχοληθήκαμε τη φετινή χρονιά και να επιτύχουμε τη βοήθεια και τη συνεργασία τους.
- Συμμετοχή- συνεργασία των νηπίων με τα μέλη του Φιλόπτωχου ταμείου «Άγιος Νικόλαος Πλανάς» στον ετήσιο καθιερωμένο έρανο Αγάπης .Ενεργή συμμετοχή των νηπίων στη διανομή βασικών αγαθών σε άπορες οικογένειες και δώρων (κατασκευές νηπίων κ.λ.π)..
- Επειδή στο χωριό δε γίνεται καρναβάλι αλλά απλά οι κάτοικοι συμμετέχουν σε άλλο γειτονικού χωριού γι' αυτό πραγματοποιήθηκε αναβίωση παλιού εθίμου, συγκεκριμένα:τα

- νήπια ντυμένα μασκαράδες με κουδούνια στο χέρι και λέγοντας αποκριάτικα τραγούδια επισκέπτονταν τα σπίτια των κατοίκων ζητώντας κέρασμα .
- Τα νήπια: α) ζωγράρισαν εξωτερικό τοίχο του νηπιαγωγείου τους έτσι ώστε να δηλώσουν την παρουσία τους, κόσμησαν με τις καλλιτεχνικές τους ικανότητες τον προαύλιο χώρο του νηπιαγωγείου, άφησαν το «στίγμα» τους, διαφοροποίησαν θετικά πάντα το κτίριο του νηπιαγωγείου από τα υπόλοιπα του χωριού β) κατασκεύασαν αφίσα την οποία τοποθέτησαν στην είσοδο του χωριού Γιάννα γίνει σε όλους γνωστό πως τα νήπια: [«ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ, ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΗΝ ΑΝΩ ΒΑΘΕΙΑ»](#) και καλωσορίζουν όποιον επισκέπτεται το χωριό τους.
 - Δημιούργησαν αφίσες από επιλεγμένες ζωγραφιές και εικαστικές δημιουργίες των νηπίων και προτάσεις με μορφή συνθημάτων, διακινήθηκαν στο χωριό για ευρύτερη ευαισθητοποίηση των κατοίκων,/ έγινε ανάρτηση αυτών σε (εκκλησία, πνευματικό κέντρο, περίπτερο, καταστήματα, γραφείο τοπικού διαμερίσματος).
 - Φύτεμα λουλουδιών στον κήπο του νηπιαγωγείου (ήδη υπήρχαν δέντρα και φυτά, περιποίηση και πότισμα αυτών που υπάρχουν προκειμένου να διαμορφώσουν έναν καθαρό και περιποιημένο προαύλιο χώρο!
 - Αποστολή καρτών-επιστολών των νηπίων μέσω των οποίων ευχαρίστησαν όλους τους συνεργάτες που βοήθησαν στην υλοποίηση του προγράμματος με τις ενέργειες τους(φυσικά πρόσωπα – συλλόγους κ.α).
 - Αποστολή άρθρου στην τοπική εφημερίδα και στον τύπο της ευρύτερης περιοχής του Νομού Ευβοίας.
 - Γνωστοποίηση της προσπάθειας των νηπίων μέσω του ενημερωτικού φυλλαδίου που φτιάξαμε αρχικά καλώντας τον κόσμο να επισκεφθεί το χωριό και το νηπιαγωγείο τους.
 - Έκδοση νηπιακής εφημερίδας (με φωτογραφικό υλικό απ' τις δραστηριότητες των νηπίων, τραγούδια, παραμύθια, κατασκευές κ.λ.π)
 - Συσκευασμένα τοπικά προϊόντα χρησιμοποιήθηκαν ως αναμνηστικά δώρα.
 - Τα νήπια συνεργάστηκαν με τα παιδιά του δημοτικού σχολείου με επιτυχία σε όλους τους τομείς.
 - Τέλος παρουσιάστηκε το πρόγραμμα [«ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΗΝ ΑΝΩ ΒΑΘΕΙΑ»](#), με τη μορφή εορταστικής εκδήλωσης κατά τη λήξη του σχολικού έτους, (πρόσκληση κατοίκων, τοπικών φορέων, άλλων νηπιαγωγείων, Υπεύθυνης Π.Ε του Νομού μας) και πραγματοποίηση θεατρικού :
 - «ΟΙ ΜΑΓΑΖΑΤΟΡΕΣ ΤΗΣ ΑΝΩ ΒΑΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥΣ» σε συνεργασία με τα παιδιά του δημοτικού σχολείου.

Φωτογραφία 7

Κατασκευή αναμνηστικών δώρων

Φωτογραφία 9 Τα παιδιά καλούν τον

κόσμο στο πρώτο καρναβάλι του χωριού

Φωτογραφία 8

Δημιουργία αφίσας

6. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α. Αρχική Αξιολόγηση (Διερεύνηση): Με Συζητήσεις στην παρεούλα ερευνητικού χαρακτήρα 2.Εικαστικές δραστηριότητες σχετικές με το χωριό.3. Ψυχοκινητικές δραστηριότητες. Διερευνούμε τα συναισθήματα τις γνώσεις των νηπίων για το χωριό τους , την καθημερινή ζωή , τις δραστηριότητες τα επαγγέλματα , τα αξιοθέατα , τα μνημεία, τους οργανισμούς. Με

δραστηριότητες ψυχοκινητικές διερευνούμε τις ικανότητες προσανατολισμού στο χώρο (γειτονιά του νηπιαγωγείου, δρόμους και γειτονίες του χωριού). Επιπλέον στο αρχικό στάδιο αξιολόγησης ερευνούμε τα μέσα και τον εξοπλισμό που έχουμε στη διάθεσή μας και ο οποίος είναι απαραίτητος για την επίτευξη σκοπών και στόχων του προγράμματος. Τους χώρους που έχουμε στη διάθεσή μας και που μπορούμε να τους αξιοποιήσουμε ή τους καινούργιους που μπορούμε να δημιουργήσουμε με την βοήθεια τοπικών φορέων – συνεργατών. Οι συναντήσεις, επαφές, συζητήσεις με τοπικούς φορείς, γονείς, κάτοικους, φίλους, συνάδελφους, εκπ/κούς, επαγγελματίες πραγματοποιούνται στο στάδιο της αρχικής αξιολόγησης, προκειμένου να έχουμε μια πρώτη εκτίμηση της συνεργασίας, βοήθειας, φιλοξενίας που τυχόν θα λάβουμε πορεία του προγράμματος.

Β. Διαμορφωτική Αξιολόγηση: Παρατήρηση (άμεση έμμεση), Οργανωμένες δραστηριότητες, Διήγηση, Παιδική λογοτεχνία, Εικαστικές δραστηριότητες, Δραστηριότητες με παιχνιδιάρικη μορφή, Διάλογος, Ανταλλαγή πληροφοριών, Συζήτηση. Μέσω των προαναφερόμενων μεθόδων διερευνούμε και καταγράφουμε το ενδιαφέρον των νηπίων τον 'αντίκτυπο' του θέματος στην προσωπικότητά τους και στο πόσο αυτό επηρεάζει τα νήπια. Οι οργανωμένες δραστηριότητες, οι εικαστικές δημιουργίες μας δίνουν πληροφορίες για τον βαθμό στον οποίο έχει αφυπνιστεί το ενδιαφέρον των παιδιών, έχουν εμπεδωθεί τυχόν πληροφορίες. Μέσω των δραστηριοτήτων με παιχνιδιάρικη μορφή, διερευνούμε κατά πόσο το πρόγραμμα δίνει χαρά απόλαυση και παρασύρει τα παιδιά σε ένα παιχνίδι γνώσεων, δράσεων, και αντιδράσεων, λήψη πρωτοβουλιών, κοινωνικοποίηση, συνεργασίας και ενεργής συμμετοχής των νηπίων σε όλους τους τομείς του προγράμματος. Με τον τρόπο αυτό, εάν είναι απαραίτητο, πραγματοποιείται κάποια αλλαγή, αναπροσαρμογή των στόχων, διαφοροποίηση ή βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, διαμορφωτική επεξεργασία των μέσων και των μεθόδων.

Γ. Τελική αξιολόγηση: Διάχυση των αποτελεσμάτων, Ανακοινώσεις, Ερωτηματολόγιο σε συνεργάτες του προγράμματος, Πραγματοποίηση εορταστικής εκδήλωσης (ΥΠΕΠΘ, 2006). Τελικά σχόλια – κρίση των αποτελεσμάτων, των τρόπων, των μεθόδων, της στρατηγικής, της συνεργασίας που δημιουργήθηκαν για την ολοκλήρωση του προγράμματος, την επίτευξη των στόχων και σκοπών.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Από τις δραστηριότητες των νηπίων δημιουργήθηκε ένα πνεύμα συνεργασίας, μεταξύ των κατοίκων τόσο με τα παιδιά του νηπιαγωγείου όσο και μεταξύ τους για την υλοποίηση των στόχων, αναπτύχθηκαν σχέσεις διαφορετικές από αυτές της καθημερινής συνύπαρξης. Αφυπνίστηκαν το ενδιαφέρον της τοπικής κοινωνίας, των φορέων της και όλων εκείνων που μπορούν να επηρεάσουν τα δρώμενα της ζωής του χωριού.

Προσπαθήσαμε να δώσουμε λύση σε τυχόν 'προβλήματα' καθημερινότητας. Ανοίξαμε την αγκαλιά του σχολείου για όλους ώστε να καταλάβουν τους διάφορους ρόλους που μπορεί να παίξει 'πλην' των καθιερωμένων.

Τα νήπια παρέσυραν τους ενήλικες σ' ένα παιχνίδι μνήμης οι οποίοι αναπόλησαν με νοσταλγία όλα αυτά που έζησαν στην παιδική και νεανική ηλικία. Όσα είχαν λησμονηθεί, βοήθησαν να έρθουν στο προσκήνιο κάνοντας τους παλιούς να θυμηθούν και τους νέους να μάθουν.

Η λέξη περιβάλλον απέκτησε άλλη διάσταση. Οι κάτοικοι του χωριού απέκτησαν ευαισθησίες περιβαλλοντικού χαρακτήρα και συνειδητοποίησαν ότι το φυσικό περιβάλλον του χωριού τους αποτέλεσε την αφορμή για γνώση, «ανακαλύψεις», συνεργασία, δημιουργία, χαρά και κυρίως δημιουργική απασχόληση των παιδιών τους.

Φωτογραφία 10

Εικαστική δημιουργία του χωριού

Φωτογραφία 11 Ένα από τα πηγάδια

Φωτογραφία 12 Δραστηριότητες των κατοίκων **Φωτογραφία 13** Όταν η Άνοιξη ήρθε στο χωριό

Φωτογραφία 14 Ανακαλύπτοντας το παρελθόν **Φωτογραφία 15** Προγραμματικές δραστηριότητες του θέματος

Φωτογραφία 16 Τα νήπια δημιουργώντας γέφυρα ανάμεσα στο χθες και στο σήμερα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Μορφωτικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος Άνω Βάθειας, (2001), *Τα λαογραφικά περιοχής δήμου Α μαρυνθίων*, Μ.Ε.Σ. : Εύβοια.
2. Αθανασιάδης Α, Κουσουρήs Θ, (1996), *Περιβάλλον και Οικολογία στην Εκπαίδευση*, Δαρδανός: Αθήνα.
3. Χρυσαφίδης Κ, (1996), *Εισαγωγή της μεθόδου project στο σχολείο*, goudemberk: Αθήνα

4. Δημοπούλου Μ, και συνεργάτες, (2001) *Περιβαλλοντική αγωγή για μικρά παιδιά*, Καλειδοσκόπιο: Αθήνα.
5. Ζαραμπούκα, (1977), *Το Βρωμοχώρι*, Κέδρος: Αθήνα.
6. Φραντζή Α, Μπρατσιάρη Π, (2001), *Τα ταξίδια του κότσιφα*, Καλειδοσκόπιο: Αθήνα.
7. Μιχαλοπούλου Κ, Χιωτάκη Ε, (2000), *Δραστηριότητες για την κατανόηση του περιβάλλοντος στην προσχολική ηλικία*, Καστανιώτη : Αθήνα.
8. **8.ΥΠΕΠΘ** Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, (2006), *Οδηγός Νηπιαγωγού*, ΟΕΔΒ:Αθήνα.